

Stanovisko k Národnému integrovanému reformnému plánu „Moderné a úspešné Slovensko“.

Akademická obec Žilinskej univerzity v Žiline považuje zvyšovanie kvality vysokých škôl v oblastiach vzdelávania i vedy a výskumu za významný celospoločenský cieľ. V tejto súvislosti vítame, že zverejnený Národný integrovaný reformný plán prezentuje mnohé myšlienky smerujúce ku komplexnému zlepšeniu vysokoškolského prostredia v Slovenskej republike. Chýba v ňom však hlbšia analýza súčasného i budúceho stavu, širšia odborná diskusia a pomenovanie procesov ako dané reformy zrealizovať. Jednou zo zásadných navrhovaných reforiem, s ktorou nemôžeme súhlasiť je snaha o obmedzenie akademických práv a pôsobnosti samosprávy vysokých škôl.

Akademický senát Žilinskej univerzity v Žiline, ako reprezentant zamestnaneckej a študentskej časti akademicko-jej obce univerzity, vyjadruje zásadný nesúhlas s navrhovanými úpravami pôsobnosti akademických senátov univerzít a fakúlt prezentovanými v Národnom integrovanom reformnom pláne. Právomoc voľby svojich vedúcich predstaviteľov, a s tým neoddeliteľne späté právo i povinnosť kontroly ich činnosti, považujeme za základnú podmienku existencie samosprávy na akejkoľvek úrovni - od štátu, cez miestne samosprávy až po univerzity, resp. fakulty. Dôveru v schopnosť samosprávy úspešne riadiť vlastné spoločenstvo pokladáme za prejav vyspelosti spoločnosti založenej na demokratických princípoch. Zmeny navrhované v Národnom integrovanom reformnom pláne, ktoré akademickým senátom odoberajú právo voľby rektora/dekana, de facto predstavujú zánik samosprávneho charakteru slovenských vysokých škôl a návrat k systému spravovania vysokých škôl a ich fakúlt pred rokom 1989.

V súvislosti s cieľmi prezentovanými v Národnom integrovanom reformnom pláne vnímame tiež ako problematické avizované znižovanie rozpočtových prostriedkov určených na financovanie vysokých škôl. Obzvlášť v súčasnej zložitej situácii, ktorá pre vysoké školy predstavuje aj nemalú finančnú záťaž, by ďalšie znižovanie alokovaných finančných prostriedkov pre vysoké školy znamenalo významnú prekážku v nastolenej ceste k zvyšovaniu kvality vysokoškolského vzdelávania.

Apelujeme na to, aby sa všetky významné zmeny v systéme riadenia a financovania vysokého školstva uskutočňovali až po rozsiahlej diskusii s akademickou verejnosťou a ďalšími zainteresovanými stranami a po dôkladnom zvážení všetkých pripomienok.

Žilina 26.10.2020